

MIĘDZYNARODOWY
DZIEŃ PRAW
DZIECKA 20 LISTOPADA

unicef

© UNICEF/UN0356695/Diarassouba

„Dla każdego dziecka, dzieciństwo!”

Scenariusz zajęć

Cele:

- zapoznanie dzieci z zapisami Konwencji o prawach dziecka
- zwrócenie uwagi na dzieciństwo jako jeden z najważniejszych etapów rozwoju człowieka
- uczczenie rocznicy uchwalenia Konwencji o prawach dziecka i zorganizowanie obchodów Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka

Czas:

90 min. (2x45 min.)

Materiały:

W zależności od wyboru aktywności i wieku uczniów – materiały niezbędne do wykonania pracy plastycznej, komputer, ekran/rzutnik – w przypadku wykorzystania pomocy multimedialnych (quiz Kahoot oraz materiały video), Prezentacja o prawach dziecka

Materiały dydaktyczne dotyczące praw dziecka dostępne są do pobrania na stronie:

<https://unicef.pl/wspolpraca/wspolpraca-z-placowkami-edukacyjnymi/materiały-edukacyjne>

© UNICEF/UN0368721/AI-Safadi

Przebieg zajęć:

- 1. Przywitanie z uczniami i wprowadzenie w tematykę zajęć** – nauczyciel wita się z grupą i przedstawia tematykę zajęć. Nauczyciel pyta grupę o to, z czym kojarzą prawa dziecka i komu one przysługują.
- 2. „Czym jest dla Ciebie dzieciństwo?”** – nauczyciel inicjuje rozmowę z uczniami na temat dzieciństwa. Uczniowie (w zależności od swojego wieku) będą mieli inne skojarzenia z dzieciństwem.
 - * Młodsze dzieci, dla których etap dzieciństwa jeszcze trwa, mogą wykonać pracę plastyczną, w której zaprezentują, co najbardziej podoba się im w byciu dzieckiem.
 - * Starsi uczniowie podają/zapisują hasła, które ich zdaniem odnoszą się do dzieciństwa. Wspominają swoje wczesne dzieciństwo, zastanawiają się czy dostrzegają różnicę pomiędzy ich najmłodszymi latami a tym, jak żyją teraz dzieci.

Przykładowe pytania do rozmowy:

 - * Czym jest dzieciństwo?
 - * Kiedy rozpoczyna się a kiedy kończy dzieciństwo?
 - * Czy dzieciństwo wszystkich dzieci na świecie wygląda tak samo?
 - * Jakie warunki muszą być spełnione, aby dzieciństwo było szczęśliwe?
- 3. „Dzieciństwo nie zawsze znaczy to samo”** – dzieciństwo dzieci żyjących w różnych krajach może się znacząco różnić. Wpływa na to stopień zamożności kraju i rodziny, pochodzenie, sytuacja polityczna czy fakt, iż dziecko należy do grupy stanowiącej mniejszość. Nauczyciel tłumaczy, jakie są przyczyny tego, że nie wszystkie dzieci na świecie mogą cieszyć się w tym samym stopniu dzieciństwem.

Dla wzbogacenia dyskusji nauczyciel wykorzystuje w tym ćwiczeniu stronę www.gapminder.org/dollar-street/matrix. Zawarte na stronie zdjęcia, ukazujące sytuacje dzieci w różnych krajach, mogą być podstawą do wywiązania się interesującej dyskusji. Strona jest ciekawym narzędziem, dzięki któremu można dokonywać analizy sytuacji dzieci pod różnym kątem, np. zamożności gospodarstwa domowego, zabawek jakimi bawią się dzieci, dostępu do sanitariatów etc. Warto przyrzeć się zamieszczonym na stronie informacjom, wykorzystać ją do dyskusji na temat praw dziecka. Starsi uczniowie mogą samodzielnie korzystać ze strony, młodszym dzieciom będzie potrzebna asysta osoby dorosłej. Ze względu na bardzo rozbudowany album zdjęć, który jest dostępny na stronie, nauczyciel może wybrać kilka fotografii do omówienia zagadnienia z dziećmi. Jeśli w klasie nie ma możliwości wyświetlenia zdjęć na tablicy, można wydrukować wybrane fotografie i rozdać grupie.

© UNICEF/UN0405633/Taxta

4. Konwencja o prawach dziecka – co to takiego? Nauczyciel tłumaczy uczniom czym jest Konwencja i dlaczego powstała. Podstawowe informacje na temat tego dokumentu znajdują się w publikacji „Prawa dziecka i edukacja o prawach dziecka. Historia-Teoria-Praktyka” (dostępnej do pobrania na stronie:

<https://unicef.pl/wspolpraca/wspolpraca-z-placowkami-edukacyjnymi/materialy-edukacyjne>)

oraz w „Prezentacji o prawach dziecka” (dostępnej wśród materiałów do pobrania na koncie Koordynatora).

Warto rozdać uczniom skróconą wersję Konwencji o prawach dziecka, dzięki której uczniowie poznają prawa przysługujące wszystkim dzieciom- do pobrania na stronie:

<https://unicef.pl/wspolpraca/wspolpraca-z-placowkami-edukacyjnymi/materialy-edukacyjne>.

- * Dla młodszych dzieci – polecamy: **zabawę „Przyjaciel z innej planety”** pozwalającą zrozumieć, na czym polegają podstawowe prawa dziecka (zabawa opisana w materiale **„Prawa dziecka – scenariusze zajęć dla nauczycieli”**), **zeszyt zadań** dla najmłodszych o prawach dziecka, **grę memory** (materiały dostępne do pobrania na stronie: <https://unicef.pl/wspolpraca/wspolpraca-z-placowkami-edukacyjnymi/materialy-edukacyjne>, **film o prawach dziecka** z Ruby i Jackiem: <https://youtu.be/JDRbajzXlw>).
- * Starsi uczniowie otrzymują **kartę pracy „Dane UNICEF”**, która znajduje się w załączniku. Nauczyciel rozdaje uczniom karty pracy i tłumaczy, że w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat udało się znacząco poprawić jakość życia dzieci w wielu obszarach, jednak wciąż bardzo dużo pozostaje do zrobienia. Zadanie polega na przyporządkowaniu właściwych artykułów z Konwencji o prawach dziecka do zdań w tabeli. Dane w tabeli wskazują na konkretne sfery życia dzieci. Uczniowie starają się odszukać w Konwencji zapisy, które odnoszą się do tych stwierdzeń.

Uzupełnieniem ćwiczenia jest **quiz o prawach dziecka**. W zabawie może wziąć udział każdy! Wykorzystując narzędzie Kahoot uczniowie samodzielnie lub w grupach rozwiązują quiz. Do przeprowadzenia quizu potrzebny jest dostęp do internetu. Wykorzystując telefony komórkowe lub podłączone do sieci komputery uczniowie rozwiązują 3 quizy. Dokładna instrukcja dotycząca quizów dostępna jest do pobrania na stronie:

<https://unicef.pl/wspolpraca/wspolpraca-z-placowkami-edukacyjnymi/materialy-edukacyjne>.

Quizy dostępne są pod adresami:

Quiz 1. Wprowadzenie do praw dziecka

<https://create.kahoot.it/details/wprowadzenie-do-praw-dziecka/ecb7c27e-70b7-4ea7-b452-3c700b4182c0>

Quiz 2. Dowiedz się więcej o prawach dziecka

<https://create.kahoot.it/details/dowiedz-sie-wiecej-o-prawach-dziecka/0047df7d-c6c2-4588-bddd-303e8480dd80>

Quiz 3. Zostać ekspertem w zakresie praw dziecka

<https://create.kahoot.it/details/zostac-ekspertem-w-zakresie-praw-dziecka/68c63bb0-b1e5-49ad-80d2-539c1dcf3702>

5. Dzieciństwo przyszłości – uczniowie dowiedzieli się już, czym są prawa dziecka i dlaczego są one tak ważne, poznali także sytuację swoich rówieśników żyjących w różnych zakątkach świata. W oparciu o te informacje, a także własne przemyślenia dzieci zastanawiają się, jak powinno wyglądać idealne dzieciństwo – dzieciństwo przyszłości. Ważne, aby w swojej wizji dzieci i młodzież uwzględniły potrzeby, jakie powinny być zrealizowane, aby dzieci mogły żyć szczęśliwie. W zależności od wieku grupy, z którą pracuje nauczyciel można wybrać kilka dróg do prezentacji wizji idealnego dzieciństwa przyszłości. Poniżej kilka pomysłów:

- * Przygotowanie pracy plastycznej na temat **„Wymarzony świat dla dzieci w przyszłości”** (dla młodszych dzieci).
- * Napisanie artykułu do lokalnej prasy na temat **„Co muszą zrobić dorośli, aby prawa wszystkich dzieci na świecie były respektowane?”** (zadanie dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej).
- * Napisanie reportażu w oparciu o historię wybranego dziecka (historia prawdziwa lub fikcyjna), którego prawa są łamane. Reportaż **„Historia.....(tu imię dziecka), która zwróciła uwagę świata na prawa dziecka”** (zadanie dla uczniów szkół ponadpodstawowych).
- * Stworzenie słów **piosenki o idealnym dzieciństwie** do znanej melodii, którą lubią uczniowie (każda grupa wiekowa).

6. Świątujemy Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka – zwieńczeniem zajęć na temat praw dziecka powinno być przygotowanie obchodów Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka. Jest to dzień uchwalenia Konwencji o prawach dziecka- najważniejszego dokumentu stanowiącego o prawach najmłodszych. Zastanówcie się wspólnie z uczniami, co zrobicie, aby ten dzień wyróżnił się w Waszej placówce. Skorzystajcie z pomysłów na zorganizowanie obchodów Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka, które dla Was przygotowaliśmy- znajdziecie je w materiale „Propozycje aktywności”

20 listopada to wyjątkowy dzień dla wszystkich dzieci na świecie. W tym roku wypada on w sobotę, ale nic nie stoi na przeszkodzie, aby świętować ten dzień np. 19 listopada, albo dedykować prawom dziecka inny dzień w listopadzie. Dołączcie do UNICEF i zróbcie wszystko, aby w Waszej najbliższej okolicy wszyscy usłyszeli o prawach dziecka! Zaangażujcie uczniów, rodziców, pracowników szkoły, przedstawicieli społeczności lokalnej oraz władz samorządowych. Zorganizujcie niebieskie marsze w Waszym mieście, przygotujcie apele lub inne uroczystości. Nie zapomnijcie tego dnia o kolorze niebieskim – przyjdźcie ubrani do szkoły/ przedszkola na niebiesko i ozdóbcie placówkę tym kolorem. Podzielcie się z nami tym, jak wspaniale zorganizowaliście ten dzień. Zróbcie zdjęcia, które zamieścicie w mediach społecznościowych i oznaczcie je hasztagiem **#dlakażdegodziecka**.

Załączniki:

Karta pracy

Dane UNICEF:	Artykuły Konwencji o prawach dziecka
Na całym świecie 2/3 dzieci w wieku szkolnym nie ma dostępu do internetu w domu.	
160 milionów dzieci jest zmuszanych do pracy.	
Dzieci poniżej 2. roku życia nie otrzymują odpowiedniego pożywienia i składników odżywczych.	
Zabawa to jeden z najważniejszych czynników niezbędnych do prawidłowego rozwoju dziecka.	
Szczepienia ratują rocznie życie od 2 do 3 milionom dzieci.	
2 na 5 szkół na całym świecie nie mają podstawowych urządzeń sanitarnych.	
Ponad 1/3 nastolatków w wieku od 13 do 15 r. ż. doświadcza prześladowania w szkole.	
23 miliony dzieci na całym świecie w 2020 r. straciły dostęp do podstawowych szczepień.	
Ponad 584 miliony dzieci ma trudności z czytaniem.	
Każdego roku 12 milionów dziewczynek poniżej 18. roku życia jest wydawanych za mąż.	